

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ   บริบททางสังคมของการคัดค้านการก่อสร้างโครงการโรงไฟฟ้า
พลังงานความร้อนจากขยะในอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน   ร้อยตำรวจเอก อมรพงศ์ สมนาวรรณ

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต   สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐ ฆพานนท์	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์สมศักดิ์ เกี้ยวกิ่งแก้ว	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ประชิด ณ บางช้าง	กรรมการ

บทคัดย่อ

ในการศึกษาบริบททางสังคมของการคัดค้านการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะในอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ในช่วงปี พ.ศ. 2537 - 2539 ได้นำกรอบแนวความคิดว่าด้วยการใช้การประท้วงเป็นยุทธวิธีทางการเมืองของกลุ่ม “ก่อนข้างไร่อานาง” มาใช้ในการวิเคราะห์ ชาวบ้านเป็นกลุ่มที่มีสถานะภาพต่ำภายในสังคม เป็นกลุ่มด้อยอภิสิทธิ์และไร้ทรัพยากรอื่นๆที่จะต่อรองทางการเมือง บทบาทการต่อสู้ทางการเมืองของชาวบ้านอำเภอหางดงที่ใช้การประท้วงเป็นยุทธวิธีในการประท้วงนั้น เป็นลักษณะที่เป็นแนวเดียวกับที่พบในกรณีการประท้วงของกลุ่มทางสังคมอื่นๆ ชาวบ้านจะต้องตั้งประเด็นการประท้วงให้เป็นประเด็นสาธารณะเพื่อให้เกิดการยอมรับถึงความชอบธรรมในการเรียกร้อง และจะใช้สื่อมวลชนโดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ ในการกระจายข่าวเพื่อหาแรงสนับสนุนจากคนกลุ่มอื่นๆ ชาวบ้านผู้ประท้วงยังต้องอาศัยการช่วยเหลือของ “กลุ่มที่สาม” คือบุคคลที่มีฐานะทางสังคมและอิทธิพลทางการเมืองสูงกว่า เข้าเป็นพันธมิตรและเป็นผู้ที่ไปบีบบังคับให้เป้าหมายของการประท้วงคือรัฐบาล ขอมพิจารณาและดำเนินการตามข้อเรียกร้อง การตอบโต้ของรัฐบาลในรูปแบบต่างๆ นั้น พบว่าก็เป็นไปในลักษณะเดียวกับการโต้ตอบของรัฐบาลของการดำเนินงานของกลุ่มประท้วงอื่นๆ รัฐบาลได้ดำเนินการในรูปแบบต่างๆ เพื่อลดแรงกดดันจากกลุ่มประท้วง ข้อเรียกร้องของชาวบ้านอำเภอหางดงก็คือการให้ยกเลิกการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะในอำเภอหางดง ได้บีบบังคับให้รัฐบาลต้องระงับการก่อสร้างโครงการดังกล่าวและหาพื้นที่ก่อสร้างแห่งใหม่ที่เหมาะสมและประชาชนเต็มใจให้สร้าง ซึ่งให้

เห็นว่าบทบาทและอิทธิพลนอกระบบราชการจะเพิ่มสูงขึ้นและจะจำกัดอำนาจของระบบราชการที่
ครอบงำการเมืองไทยมาตั้งแต่อดีตในการกำหนดทิศทางของนโยบายสาธารณะ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

Independent Study Title	Social Context of Public Opposition to Waste-Power Plant Project in Hang Dong District, Chiang Mai Province	
Author	Pol. Capt. Amornpong Sommanawan	
M.A.	Political Science	
Examining Committee	Assist. Prof. Nat Chaparnond	Chairman
	Assoc. Prof. Somsak Keawkingkeo	Member
	Assoc. Prof. Prachid Na Bangchang	Member

Abstract

This research is a study of Social Context of Public Opposition to Waste-Power Plant Project in Hang Dong District, Chiang Mai Province between the year 2537 and 2539 Buddhist era, applying the concept that “protest” is a political strategy of Relatively Powerless Groups. Low social status people are the under privilege group who has no other resources to bargain with the government. As a result, Hang Dong people use “Protest” as a strategy the same as people in other social groups. People must raise a reasonable and justifiable public issue using mass media especially newspaper for press release to find other supporters. However, protesters still need helps from the “third party”, who usually has higher social status and higher political influence, being their alliance to force the government to consider and accept their request. Besides, it is found that the government reprisal to Hang Dong people the same as to other public protesters is by lowering public pressure with various government strategies. Hang Dong people showed firmly against opposition to the construction of Waste-Power Plant Project that forced the government to cancel this project, finding another appropriate and acceptable area. It shows that the role and influence of non-government organization (NGO) becomes increasing. It has restrained the power of the government system and the Thai politics to specify the direction of public policy.